

Loránd-napi sajtóközlemény az Eötvös Loránd centenáriumi projekt zárásáról

„... a hazánkat fenyegető veszélyek és viszályok közepett más nemzeteknél még jobban érezzük annak szükségét, hogy nagyjaink tiszteletében egyesüljünk”

(Eötvös Loránd: Emlékszavak Deák Ferencről, 1904. május 15.)

Báró Eötvös Loránd (1848–1919), a Nobel-díjra háromszor is jelölt magyar természettudós, közéleti- és sportember, „a fizika fejedelme”, „a terepi geofizikai kutatás atyja” halálának 2019-es centenáriumát az UNESCO „az UNESCO-val közös megemlékezésű évfordulóvá” nyilvánította. Az emlékévközponti vonulatát az MTA Könyvtár és Információs Központ (MTA KIK) centenáriumi projektje jelentette, a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Hivatal finanszírozásával. Az ED_18-1-2018-0011 számú projekt a Nemzeti Kutatási Fejlesztési és Innovációs Alapból biztosított támogatással, az ED_18 pályázati program finanszírozásában sikeresen megvalósult. A szám szerint huszontöt vállalt feladat mindegyike teljesült. A projektben az MTA KIK közvetlen partnerei a következők voltak: BEAC, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Eötvös Loránd Fizikai Társulat, Eötvös Loránd Geofizikai Alapítvány, Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat, Magyar Geofizikusok Egyesülete, Magyarhoni Földtani Társulat, Magyar Tudományos Akadémia / CSFK, SZTAKI, Wigner FK, Magyar Turista Egyesület, MOM Emlékalapítvány, UNESCO Magyar Nemzeti Bizottság.

Eötvös 100. A centenárium alkalmából létrehozott www.eotvos100.hu weboldal egységes grafikai tervezésben, magyar és angol nyelven nyújt tájékoztatást az emlékévkeményeiről és annak eredményeiről. A 2019 eleji nyitórendezvényről a december 5-ei értékelő összejevetelig 127 (illetve az Eötvös Emlékmaraton című sportversenysorozat utolsó állomásáig 129) különféle Eötvös

100 eseményre került sor. Megvalósulásuk részben e projektnek, részben a Nemzeti Kulturális Alap, az Emberi Erőforrások Minisztériuma és az Innovációs és Technológiai Minisztérium által támogatott további szervezeteknek köszönhető. Az UNESCO MNB által felállított és az MTA KIK által működtetett Eötvös 100 Koordinációs Testület a különféle kezdeményezéseket igyekezett összehangolni. Az Emlékev eredeti elképzeléseket túlhaladó sikerét a résztvevő szervezetek dinamikus fejlődő együttműködése tette lehetővé. Az egyik fókuszpontot az április 8-ai Eötvös Loránd-emléknap képezte (emlékévké- és bélyegkibocsátással, koszorúzással, hálaadó misével), a másikat pedig – a Tudomány Világfórumához és a Magyar Tudomány ünnepéhez egyaránt kötődő – „terméshezó” programsor: nemzetközi összegzés, Kárpát-medencei diákvetélkedő döntője, könyvbemutatók és kiállításmegnyitó. A www.eotvos100.hu rovatai minderről részletesen beszámolnak.

Nemzetközi szintér. Eötvös 100 kiállítást vittünk olyan nagy nemzetközi kongresszusokra, mint az EGU (European Geoscience Union) bécsi, az EAGE (European Association of Geoscientists and Engineers) londoni, az IUGG (International Union of Geodesy and Geophysics) montreali konferenciája, de jelen volt Eötvös az AGU (American Geophysical Union) San Francisco-i konferenciáján is. Az Európai Földmérők Tanácsa (CLGE) döntése alapján 2019-ben az „Év Európai Földmérője” Eötvös lett. Eötvös Loránd életműve központi témája volt több, Magyarországon tartott nemzetközi rendezvénynek (*Modern theories in gravitation* és *Eötvös the Earth Scientist* az MTA-n, *GIREP* (fizikatanári konferencia a BME-n), precíziós fizikai konferencia Tihanyban, Eötvös 100 szekció a Tudományos Világfórumon). A ma legismertebb gravitációs fizikusokból, valamint geodétákból és geofizikusokból *Eötvös 100 Honorary Board*-ot hívtunk életre, amelyen keresztül az Emlékevéről a legjelentősebb külföldi műhelyek rendszeres tájékoztatást kaptak. Elhangzott Eötvös 100 előadás Mexikóban, Kanadában és Németországban is; Heidelbergben megkoszorúzták emléktábláját. A dél-tiroli Toblach (Dobbiaco), ahol az „*ungarischer Baron*”

négy évtizeden keresztül rendszeres hegymászó-vendég volt, Eötvös Loránd térhatású fényképeiből a nyári turistaszezonban nyitva tartó kiállítást rendezett. Az ottaniakkal kötött barátságot egy kerékpáros emléktúra (Eötvös és lányai nyomán Székesfehérvárról a Dráva mentén a Misurina-tóig),

valamint az Eötvös-csúcs megmászása, és ott egy Eötvös-emléktábla elhelyezése tovább erősítette.

Forrás: Zaro sajtóközlemény Eötvös 100.pdf

Válogatta: Fonyó Istvánné